

Seoses tervise- ja tööministri [määruse nr 62](#) „Töövõimetuslehe vormistamine ja edastamine Eesti Haigekassale“ jõustumisega, tunnistatakse kehtetuks sotsiaalministri määrus nr 114 „Töövõimetuslehe andmekoosseis ja pabervorm ning töövõimetuslehe registreerimise, väljakirjutamise ja haigekassale edastamise tingimused ja kord“.

Määruse nr 62 sätteid rakendatakse tagasiulatuvalt 30.juunist.2022.

Peamised muudatused:

1) Töövõimetuslehe liigid on – **haigusleht ja hooldusleht**. Alates 01.04.2022, kui jõustus uus perehüvitiste seaduse regulatsioon ja vanemapuhkuse korraldus, ei ole töövõimetuslehe liikideks enam sünnitusleht ja lapsendamise leht;

2) Määrusega liideti TVL põhjused **haigestumine ja olmevigastus**.
NB! Palume olmevigastuste põhjusel töövabastust vajavatele ravindlustatud inimestele väljastada haigusleht põhjusega 1 „haigestumine“. Hüvitamise skeem on kindlustatule sama.

Palume töövõimetuslehtede põhjuste loetelu hetkel oma töösüsteemides mitte muuta, kuna töövõimetuslehtede põhjustes on veel kavas teha muudatusi.

3) **Paberil töövõimetuslehe vormi enam eraldi ei kehtestata**, vajadusel esitatakse haigekassale määruse § 2 lg 1 andmekoosseis.

4) **Õdedele** anti õigus haiguse, vigastuse, karantiini või kindlustatud isiku hooldamise või põetamise korral avada ja lõpetada haigus- ja hoolduslehti.

*Õde võib väljastada **haiguslehe** haigestumise/vigastuse ja karantiini korral. Tööõnnetuse (tööst vabastamise põhjused 5 ja 6), kutsehaigestumise (põhjus 2), doonorluse (põhjus 20) ja raseda kergemale tööle üleviimise (põhjus 17) korral väljastatud haiguslehti ei tõlgendata tavapärase haigestumise/vigastuse korral väljastatavate haiguslehtedena ning eelnimetatud põhjusel tohib haiguslehti (nii esmaseid kui järglehti) väljastada ainult arst.*

Tavapäraste haiguslehtede väljastamise õigus ei laiene ämmaemandatele. Ämmaemandal on õigus väljastada haigusleht ainult raseda töö- või teenistustingimuste ajutiseks kergendamiseks või ajutiselt teisele tööle üleviimiseks.

5) Töövõimetuslehti võib tervishoiutöötaja avada peale kindlustatu, hooldatava või põetatava läbivaatust või tema tervisliku seisundi hindamist **sidevahendi** teel.

6) **Tagasiulatuvalt** võib töövõimetuslehe avada, kui kindlustatud isik haigestub või hoolduse või põetuse vajadus tekib nädalavahetusel, rahvuspühal või riigipühal ja isik teavitab sellest tervishoiutöötajat sidevahendite teel või vastuvõtule tulles vahetult järgneval tööpäeval ja kui kindlustatud isiku haigestumise kohta on tehtud kanne **tervise infosüsteemi**.

Näiteks kui kindlustatud isiku pöördub vältimatu abi saamiseks arsti poole, kelle juurde ta ravile ei jää, siis kannab arst tervishoiuteenuse osutamise aja (kuupäev, kellaaeg), haige kaebuste, objektiivse leiu, diagnoosi, ajutise töövõimetuslehe vajaduse ja osutatud abi kohta info tervise infosüsteemi ja edasist tervishoiuteenust osutav arst saab selle info alusel kirjutada välja haiguslehe.

Töövõimetuslehe võib tagasiulatuvalt avada, kui patsient vajab töövabastust nädalavahetusele või riiklikule pühale langevate tööpäevade eest. Patsient on kohustatud võtma raviarstiga ühendust

esimesel tööpäeval peale nädalavahetust või riikliku püha. Raviarst dokumenteerib tervishoiuteenuse osutamise vastavalt kehtestatud korrale ja teeb kande tervise infosüsteemi.

- 7) Tervishoiutöötaja **avab ja lõpetab** töövõimetuslehe kindlustatud isikule **tervishoiuteenuse osutamise päeval** ning edastab andmed **samal päeval** elektroonselt haigekassa andmekogusse. *Tervishoiutöötaja peab ka töövõimetuslehe avamise andmed edastama haigekassale viivitusega, st tervishoiuteenuse osutamise päeval. Seejärel kuvatakse töövõimetuslehe avamise info inimesele ja tööandjale riigiportaalil.*
- 8) Tervishoiuteenuse osutajatele antakse õigus lõpetada töövõimetusleht **etteulatuvalt kuni kaheksa kalendripäeva** ilma patsiendi uuesti vastuvõtule kutsumata (nii ambulatoorse kui statsionaarse tervishoiuteenuse osutamisel).

*Kui tervishoiutöötaja teeb otsuse patsiendi haiguse eeldatava lõppemise kohta, võib ta **lõpetada** töövõimetuslehe etteulatuvalt, st tegemist ei ole töövõimetuslehe avamisel prognoositava vastuvõtu kuupäeva märkimisega töövõimetuslehele vaid tervishoiutöötaja **lõpetab** oma töölaual lehe ja saadab andmed haigekassa andmekogusse. Tingimus on, et töövõimetuslehe lõppemise kuupäev ei ole rohkem kui 8 kalendripäeva ette. Võimalus säästab nii patsiendi kui ka tervishoiuteenuse osutaja aega ning vähendab järjekordi, kuna töövõimetuslehe lõpetamist taotlevad patsiendid, kellel töövõime taastumise prognoosi kohaselt töövõimetusleht lõpetatakse, ei pea enam selleks toiminguks eraldi tervishoiutöötaja vastuvõtule tulema. Kui patsient tunneb end endiselt halvasti ja töövõimetuslehe lõppemise kuupäev on etteulatuvalt töövõimetuslehele märgitud, siis pöördub patsient enne seda kuupäeva uuesti tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule ja vajadusel pikendatakse tema töövõimetusjuhtu.*

Määruses on sätestatud võimalus töövõimetuslehe etteulatuvals lõpetamiseks, kuid see ei ole kohustus ja seda ei pea kasutama.

- 9) Määruse § 6 lg 1 **sõnastusest on välja jäetud viide teisele haigusele**. Kui inimese ajutine töövõimetus jätkub ja töövõimetuslehte tuleb pikendada, siis väljastatakse see uue diagnoosiga eelmisele järgnevana. Järglehed väljastatakse vähemalt iga 30 kalendripäeva järel. Muudetakse kehtetuks põhimõte, et „*kindlustatud isiku ajutise töövõimetuslehe ajal kindlaks tehtud teisest haigusest või vigastusest tingitud ajutise töövõimetuslehe korral lõpetatakse väljakirjutatud haigusleht ja kirjutatakse välja uus esmane haigusleht*“, kuna uue esmase haiguslehe väljastamine ja eelmise lõpetamine kindlustatud isiku jätkuva haiguse puhul ei ole mõistlik. Iga uue haiguslehe avamisega rakendub uuesti ka inimese ja tööandja omaosalus.
- 10) Kui kindlustatud isik **ei ilmu kokku lepitud ajal vastuvõtule** või **ei kontakteeru** tervishoiutöötajaga **kokku lepitud ajal** ilma mõjuva põhjuseta, **lõpetab** tervishoiutöötaja töövõimetuslehe kolme tööpäeva jooksul kokkuleppe rikkumise kuupäevaga. Kui isiku mitteilmumine on põhjendatud, siis töövõimetuslehte rikkumise tõttu ei lõpetata. **Vastuvõtule mitteilmumine ei ole enam hüvitamise piirang, vaid töövõimetuslehe lõpetamise alus** (hüvitise maksmist piiravad ainult joobe ja ravi eiramise märke TVL-l).
- 11) Sätestatakse joobe märkimine ainult juhul, **kui kindlustatud isik põhjustas liiklusõnnetuse** ja tema joove on tuvastatud liiklusseaduse alusel kehtestatud korras ekspertiisiga.
- 12) Tervishoiutöötajale anti **õigus lõpetada ka teise tervishoiutöötaja väljastatud haigus- või hooldusleht**. *Näiteks kui tekib vajadus avada järgnev töövõimetusleht, kuid teise tervishoiuteenuse osutaja juures avatud leht on jäänud lõpetamata.*
30.04.2020 saatis haigekassa kõikidele partneritele ja arendajatele välja info, et on loonud võimaluse ühes raviasutuses avatud TVL-i lõpetamiseks teise raviasutuse poolt, mis tähendab et

*TVL avanud ja lõpetanud raviasutuste registrikoodid võivad erineda. Haigekassa andmekogusse salvestuvad nii TVL avanud kui ka lõpetanud arsti/raviasutuse andmed. **Teise raviasutuse avatud TVL-e saab lõpetada, kui raviasutuste IT arendajad on teinud arstide töölauale vastavad arendused.***

TVL avamise ja selle põhjendatuse eest vastutab TVL avanud arst/raviasutus. Arst/raviasutus, kes lõpetab teise arsti/raviasutuse avatud TVL ja avab uue järgneva lehe, dokumenteerib uue lehe avamise vastavalt ministri määrusega kehtestatud korrale.

- 13) Töövõimetuslehe andmete muutmise taotlused esitatakse haigekassale **elektrooniliselt**, mis tähendab, et tõendeid võtab haigekassa endiselt vastu e-postiga ja digitaalselt allkirjastatuna.

Kui tervishoiutöötaja on TVL-i juba lõpetanud ja andmed haigekassale edastanud, kuid inimene soovib TVL-st loobuda, siis märgib tööandja töövõimetuslehele andmed kindlustatud isiku töötamise kohta töövõimetuslehe perioodil.